

A U K T I O N E R.

Denna frågelista avser att få fram närmare uppgifter om hur det i slutet av 1800-talet gick till på auktionerna. Det räcker dock inte att endast giva ett allmängiltigt svar på frågorna, utan upptecknaren bör därjämte om möjligt skildra hur det gick till vid handlingar, som verkligen inträffat. Giv exempel på auktioner, som Ni själv varit med om eller varom Edra föräldrar eller andra äldre personer berättat. Viktigt är att alltid så noga som möjligt ange tidpunkten för skildringen.

Årligen återkommande auktioner.

Vilka årligen återkommande auktioner förekommo? Under årets första kvartal på grund av av- och tillträde av jordbruksfastigheter (14 mars)? Tredje dag jul? I samband med marknad, t.ex. lördagen före Michelsmässan eller Mikaelimåndagen? Varje vinter på bärgat gods från strandade fartyg?

Oregelbundna auktioner.

Vilka oregelbundna auktioner förekommo? Vid flyttning, konkurs eller dödsfall? Vid avträde av hemman? På våren då någon gammal överlämnade sin gård? På grund av emigration till Amerika?

Annonsering.

Hur anmäldes och kungjordes en auktion? I kyrkan, genom affischering, annonsering i tidningar, budskickning?

Vilka ämbetsmän måste underrättas om att auktion skulle hållas?

Vad gjorde man auktion på?

Gård och lösöre eller endera? Kreatur? Byns gemensamma mark? Fiskevatten och jaktmark? Åker på rot eller osådd?

Var försiggick auktion?

På byns samlingsplats? På gårdsplanen, i stugan där ägaren bott?

Särskilda anordningar.

Vilka anordningar gjordes för en auktion? Hur placerades lösöret? På gårdsplanen? Lät man tunga möbler stå kvar på sina platser i rummen? Gav man besökarna tillfälle attiförväg bese de varor, som skulle säljas?

Auktionsförrättaren.

Vad kallades den som ropade ut varorna? Auktionist? Ropare? Vem utsågs till auktionist? Voro vissa personer särskilt anlitade därtill på grund av lämpliga egenskaper men oberoende av yrke? Vilka krav ställde man på honom? Borde han ha särskilt kraftig röst? Vara munvig? Ha folkets förtroende? Ansågs det hedersamt att bli anlitad som auktionist? Hur betalades han? Fick han särskild traktering eller gåvor?

Skrivare och andra medhjälpare.

Vad kan sägas om skrivaren och medhjälparen, som skötte förbindelsen mellan roparen och skrivaren? Hur fördes protokollet? Sköttes dessa sysslor av gårdens folk? Ställdes särskilda krav på dem? Hur betalades de?

Försäljningen.

Var hade auktionsförrättaren sin plats? Stod han på ett bord eller på något annat högt föremål för att synas och höras bra? Hur var det ordnat för besökarna?

Försåldes varorna i någon viss ordning? Sparades det bästa till sist?

Fordrades kontant betalning? Vilka kunde få kredit?

Berätta om lustiga utbud, kränkta och förargade köpare, smussel och andra historier!

Finns det uttryck och talesätt som kommit till vid auktioner? Eller nidvisor och andra visor?

Vilka besökte auktionerna?

Kom folk långväga ifrån? Hur ordnades för inkvartering? Fanns det personer som regelbundet gingo på alla auktioner och för nöjes skull köpte allt som gick billigt? När började sådana personer, som samlade för antikvitetsaffärer, visa sig på auk-

tioner?

Hade tjänstefolket fridag i samband med de årligen återkommande auktionerna? Spelade auktionerna någon roll som mötesplats för ungdom? Var det högtidsdagar både för gamla och unga?

Förplägnad.

Förekom servering eller bjudning av kaffe, brännvin etc. under själva auktionen? Skulle varje köp bekräftas med en sup?

Brukade byborna hålla kalas för dem av deras bekanta, som kommit till auktionen? Eller skulle den som höll auktionen bjuda alla besökarna på mat och dryck? Eller bjödos endast vissa personer? T.ex. sådana som ansågos vara stora spekulanter? Hade auktionsbesökarna förning med sig, alltså bröd, ost m.m. att lämna i den gård, som de gästade?

Avslutningsfestligheter.

Avslutades vanligen auktionen med "auktionsbal" eller liknande? Hur ordnades detta? Var höll man till? Deltogo både gamla och unga i dansen? Kallade man dit spelmän enbart för dansen? Hur betalades de? Eller fanns det i allmänhet någon auktionsbesökare, som hade instrument med och spelade?

Förekom lek och idrott i samband med auktion? T.ex. kraftprov som kunde urarta till slagsmål? Var det vanligt med slagsmål under och efter auktioner? Passade man på att göra upp tvistigheter man och man emellan eller mellan byar? Hur behandlades främmande eller långväga besökare?

Fattigauktion.

Har det förekommit fattigauktioner, varvid gamla och föräldralösa barn utauktionerades i socknen? Anvandes härvid den formen, att hjonet auktionerades bort åt den lägst bjudande?

Beskriv närmare hur man gick till väga vid sådana auktioner. Vilka personer kunde bli utauktionerade? Hur anordnades själva auktionen? Plats? Auktionsförrättare? Hur behandlades hjonen av auktionsförrättare och besökare? Samlade dessa auktioner lika många besökare som andra?